

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 425/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, K., zastúpenej advokátom JUDr. T. P., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co/130/2010 z 15. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2011 doručená sťažnosť (na výzvu ústavného súdu doplnená 22. septembra 2011) spoločnosti I., a. s. v likvidácii (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co/130/2010 z 15. júna 2011.

2. Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka je žalobcom v súdnom spore o určenie neúčinnosti právneho úkonu (dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 13 C 31/2006 z 5. septembra 2007 (a dopĺňacím rozsudkom z 10. marca 2008) žalobu sťažovateľky zamietol. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 11 Co/130/2010 z 15. júna 2011 tak, že potvrdil „*rozsudok a dopĺňací rozsudok*“.

3. Sťažovateľka v sťažnosti v podstatnom uviedla:

„Za najväčšiu chybu odvolacieho konania okrem paušálneho prevzatia skutkových a právnych konštatovaní prvostupňového súdu v jeho rozsudku považujeme odopretie – nevykonanie výsluchu PaedDr. M. U. ako svedka za prítomnosti účastníkov konania. Odvolací súd mal rozhodnúť v zmysle §-u 221, ods. 1 písm. f a h Občianskeho súdneho poriadku, pretože účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonaním ďalšie navrhované dôkazy...“

Odvolací súd svojim právnym stanoviskom o nepotrebnosti vypočutia PaedDr. M. U. ako svedka porušil závažným spôsobom viacero zásad súdneho procesu. Zásada ústnosti, kontradiktórnosti, materiálnej pravdy, bezprostrednosti, zásada rovnosti účastníkov konania. Akceptovanie týchto zásad prispieva k dôkladnejšiu zisteniu skutkového stavu ako dôležitému predpokladu spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania...“

Namietaný rozsudok 11 Co 130/2010-300, 7206206321 zo dňa 15. 06. 2011 odvolacieho súdu v odôvodnení nereaguje na nami uplatnené námietky v odvolaní a tým podľa vyššie uvedeného názoru nesplňuje požiadavky vyplývajúce z čl. 6, ods. 1 Dohovoru, ani z čl. 46 Ústavy SR, keďže nedostatočným a nepreskúmateľným spôsobom odôvodňuje odmietnutie vypočutia navrhovaného svedka PaedDr. M. U. súdom.

Podstata odmietnutia nevykonania uvedeného dôkazného návrhu je oboma súdmi odôvodňovaná, že nie je potrebné a efektívne ho vypočítvať...“

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo I. a. s. v likvidácii na súdnu ochranu podľa čl. 46, ods. 1 Ústavy... a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6, odd. 1 Dohovoru... rozsudkom Krajského súdu... sp. zn. 11 Co 130/2010-300, 7206206321 zo dňa 15. 06. 2011 porušené bolo.

2. Ústavný súd... zrušuje rozsudok Krajského súdu... sp. zn. 11 Co 130/2010-300, 7206206321 zo dňa 15. 06. 2011 a vec vracia Krajskému súdu... na ďalšie konanie.

3. I. a. s. v likvidácii priznáva trovy konania...“

5. Keďže sťažnosť sťažovateľky nespĺňala zákonom predpísané náležitosti, ústavný súd listom z 13. septembra 2011 vyzval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov sťažnosti.

6. Sťažovateľka podaním z 22. septembra 2011 predložila ústavnému súdu požadované písomnosti a oznámila, „... že proti rozsudku KS KE sme dňa 19. 08. 2011 podali dovolanie“, ktorého kópiu k predmetnému podaniu pripojila.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych

prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

9. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Podstatou námietok sťažovateľky je najmä nevykonanie výsluchu ňou navrhovaného svedka (bod 3), čo malo v konečnom dôsledku spôsobiť namietanú neústavnosť rozhodnutí vo veci konajúcich všeobecných súdov.

11. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom dovolania (bod 6) doručeného okresnému súdu 19. augusta 2011 konštatuje (vo vzťahu k posudzovanej sťažnosti, pozn.) v zásade totožnosť argumentácie sťažovateľky produkovanej v dovolaní, ako aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu vrátane totožnosti návrhov na rozhodnutie (zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie).

12. Ak sa za tejto situácie sťažovateľka domáhala svojich práv jednak na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) (bod 6) a zároveň aj na ústavnom súde,

musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09, I. ÚS 178/2010), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04 a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

14. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľky meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2011